

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 02.09.2026 nr SOM/26-0759/-2K,
1.2-2/58

Meie 28.09.2026 nr 8-2/4869

Rahvatervishoiu seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnou kooskõlastamine

Lugupeetud minister

Sotsiaalministeerium on Justiits- ja Digiministeeriumile esitanud kooskõlastamiseks rahvatervishoiu seaduse (RTHS) muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (eelnou). Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu märkustega.

I. Sisulised märkused

- Eelnõu § 1 p 2** (RTHS § 22¹ lg 2 p 3 ja lg 4) – esimesel kooskõlastusringil juhtisime tähelepanu, et varajase abi sekkumiste loetelu ja osutamise tingimuste volitusnorm ei ole piisavalt piiritletud. Kuigi eelnõusse on lisatud sekkumise üldnõuded, võimaldavad § 22¹ lõike 2 punkt 3 ja lõige 4 määрусega kehtestada ka „muu“ varajase abi sekkumise. Seadusest ei nähtu piisavalt selgelt, milliste tunnuste alusel sellist sekkumist eristatakse ega milliseid täiendavaid sekkumisliike võib määрусega kehtestada. Palume volitusnormi eset täpsemalt piiritleda.
- Eelnõu § 1 p 2** (RTHS § 22² lg 1) – eelnõust ei nähtu piisavalt selgelt, millistele organisatsioonilistele, tehnilistele, infoturbe- ja pädevusnõuetele peab struktureeritud eneseabi sekkumist rakendav teenuseosutaja vastama. Arvestades terviseandmete töötlemist ja võimalike digilahenduste kasutamist, palume põhilised nõuded sätestada seaduses või näha nende täpsustamiseks ette piisavalt piiritletud volitusnorm.
- Eelnõu § 1 p 2** (RTHS § 22³, seletuskiri ja digitaalne sõelhindamine) – esimesel kooskõlastusringil palusime täpsustada andmete edastamist, automatiseeritud töötlemist ja osaliste rolle. Kuigi kooskõlastustabeli kohaselt automaatset andmevahetust ei looda, kirjeldatakse samas keskse digitaalse teenuseteekonna, sõelhindamise ja teenustele suunamise süsteemi arendamist. Seetõttu ei ole andmetöötlusmudel endiselt piisavalt selge. Palume täpsustada, kes sõelinstrumenti kasutab, kus andmeid töödeldakse, kes on vastutav töötleja ning kas ja millises ulatuses liiguvad andmed teenuseosutaja, Tervisekassa ja Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse vahel.

Kui keskne sõelhindamise süsteem on teenuse rakendamise osa, tuleb selle eesmärgid, osaliste rollid, põhilised andmekategooriad ja andmete liikumine seaduses selgelt sätestada. Seletuskirjas palume selgitada ka süsteemi automaatseid hinnanguid või soovitusi, nende mõju inimesele pakutavale sekkumisele ning kavandatud kaitsemeetmeid.
- Eelnõu § 1 p 2** (RTHS §-d 22³ ja 22⁵) – esimesel kooskõlastusringil palusime selgelt määrata Tervisekassa rolli isikuandmete töötlemisel ning töödeldavate andmete eesmärgid ja koosseisu. Kooskõlastustabeli selgitus ei ole piisav, sest sellest ei nähtu Tervisekassa roll ega õiguslik alus rahastamise või lepingu täitmise kontrolli eesmärgil edastatavate isikuandmete töötlemisel.

Palume seaduses sätestada Tervisekassale andmete edastamise ja edasise töötlemise eesmärgid, ülesanded, vastutus, põhilised andmekategooriad ning lubatud töötlemise ulatus. Samuti palume selles osas täiendada seletuskirja.

Isikuandmete, eriti terviseandmete edastamise olulisi tingimusi ei saa jätta üksnes halduslepinguga määramiseks. Seadusest peab nähtuma, kas Tervisekassale edastatakse isikustatud terviseandmeid või kasutatakse kontrolliks isikustamata, pseudonüümitud või koondatud andmeid; määрусega võib seda üksnes tehniliselt täpsustada.

- 5. Alaealiste isikuandmete töötlemine** – esimesel kooskõlastusringil palusime täpsustada alaealiste isikuandmete töötlemise erisusi. Kooskõlastustabelis viidatud isikuandmete kaitse seaduse § 8 lõige 1 ja seadusliku esindaja nõusolek ei käsitle piisavalt teenuse eripära ega laste terviseandmete töötlemise riske, eriti kuna töötlemise alusena nähakse ette isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 9 lõike 2 punkt h. Palume seletuskirjas käsitleda alaealiste andmetöötluse eririske ja kaitsemeetmeid, sealhulgas eakohast teavitamist, ligipääsu- ja konfidentsiaalsusküsimusi, riskisignaalidele reageerimist ning lapse ja seadusliku esindaja rolli.

II. Muud märkused

- 6.** Palume arvestada käesoleva kirja lisas esitatud eelnõu ja seletuskirja failis tehtud märkustega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisa: 1. 20260915 RTHS EN JDM kk lisa
2. 20260915 RTHS SK JDM kk lisa

Johanna Maria Kosk 5884 7154
johannamaria.kosk@justdigi.ee
Kristel Niidas
Joel Kook
Inge Mehide